

第十三届国际语言学奥林匹克竞赛

保加利亚 布拉戈耶夫格勒 2015年7月20日 - 24日

团队赛题目

某旅客在南非游览时需要用北索托语填写一份表格。尽管他完全不认识任何北索托语单词，他依然轻松识别出了以下两栏的意义：

Nomoro ya phaspoto: (‘护照号码’)

Aterese ya emeile: (‘电子邮箱地址’)

但他对其余各栏则一头雾水：

Leina, sefane:

Naga:

Letšatšikgwe di la matswalo:

Bong:

Batswadi:

Mma:

Tate:

Bana:

Mmala wa mahlo:

不幸的是，现场没有口译人员，只有一本北索托语详解词典。该旅客找到了如下的词条：

<i>mma</i>	<i>motswadi wa ka wa mosadi, yo a mpelegego</i>
<i>tate</i>	<i>monna yo a ntswetšego</i>
<i>bong</i>	<i>sepharologanyi seo se šupago gore motho goba phoofolo ke monna goba mosadi</i>
<i>matswalo</i>	<i>letšatši le kgwe di tšeo motho a belegilwego ka tšona</i>
<i>naga</i>	<i>lefase leo le arotšwego la go ba le batho ba bantši, leo le nago le mmušo wo o lego ka fase ga taolo ya presitente le bathuši ba gagwe; naga e šomiša tšhelete ya go fapana le ya dinaga tše dingwe</i>
<i>mmala</i>	<i>ponagalo ya selo yeo gantši e ka tšwelelago gabotse ge e le mosegare ka lebaka la mahlasedi a letšatši, selo seo se ka bonagala e le se se hubedu, tala, tšhweu bjalobjalo</i>
<i>mahlo</i>	<i>dikgokolwana tše pedi tša bošweu le boso tšeo di lego sefahlegong ka godimo ga nko, di šoma go lebelela le go bona</i>

起初, 这些词条对他并没有什么帮助. 但他继续翻阅了一阵子, 读到了更多的词条:

Basotho	<i>batho ba Afrika Borwa bao setlogong sa bona ba tšwago nageng ya Lesotho, bao ba bolelago Sesotho sa Borwa bjalo ka polelo yeo ba e antšego letsweleng</i>
beke	<i>lebaka la go bopša ke matšatši a šupago</i>
bona	<i>go diriša mahlo go lebelela</i>
iri	<i>lebaka la nako la go bopša ke metsotso ye masometshela</i>
kgwedi	<i>lebaka le le bopšago ke dibeke tše nne go iša go tše hlano</i>
leina	<i>lentšu goba sehlopha sa mantšu seo se fiwago le go relwa motho gomme a bitšwa ka lona</i>
lekgolo	<i>nomoro ye kgolo ya go bopša ke masome a lesome</i>
lesome	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago senyane, ya go bopša ke ge go hlakanywa senyane le tee</i>
letšatši	<ol style="list-style-type: none"><i>1. lebaka la nako la go bopša ke diiri tše masomepedinne</i><i>2. polanete ye kgolokgolo ya nkgokolo ya mahlasedi a phišo ye ntši selemo, yeo e rotogago bohlabela mesong ya phatša leratadima go ya bodikela, ge e se gona e ba leswiswi</i>
metsotso	<i>lebaka la nako la go bopša ke metsotswana ye masometshela</i>
monna	<i>motho wa bong bja botona</i>
monwana	<i>setho sa mmele seo se lego seatleng goba leotong, sa dinokonoko sa go otlologa, gantši se šoma go swara</i>
morwa	<i>ngwana wa mošemane</i>
morwedi	<i>ngwana wa mosetsana</i>
mosadi	<i>motho wa bong bja botshadi</i>
mošemane	<i>ngwana wa bong bja botona</i>
mosetsana	<i>ngwana wa bong bja botshadi</i>
motswadi	<i>mosadi goba monna yo a nago le ngwana goba bana</i>
ngwaga	<i>lebaka la dikgwedi tše lesomepedi</i>
ngwedi	<i>selo sa nkgokolo seo se bonagalago bošego leratadimeng seo se tlišago seedi se segolo lefaseng, se hlatha mabaka a kgwedi</i>
nkgokolo	<i>sebopego sa go raretša seo se swanago le kgwele ya maoto, kenywa ya tamati, namune, bjalobjalo</i>
nne	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago tharo, ya go bopša ke ge go hlakanywa tharo le tee</i>
pedi	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago tee, ya go bopša ke ge go hlakanywa tee le tee</i>
seatla	<i>setho sa mmele seo se lego mafelelong a letsogo sa mphaphathi sa menwana, se šoma go swara</i>
sefane	<i>leina le tee leo maloko ka moka a lapa a le šomišago</i>
šupa	<ol style="list-style-type: none"><i>1. go emišetša letsogo pejana mola monwana o lebile pele ka nepo ya gore motho a bone seo se nepiwago goba seo go bolelwago ka sona</i><i>2. nomoro ye nnyane ye e fetago tshela, ya go bopša ke ge go hlakanywa tshela le tee</i>
tšhelete	<i>silibera le koporo tša nkgokolo goba pampiri yeo e ngwadilwego ya khutlonne, yeo e šomišwago go reka dilo, yeo e lego bohlokwa kudu ekonoming ya naga</i>

于是他便完全理解了那份旅行表格中的各项内容.

该旅客随即对北索托语产生了浓厚的兴趣, 他发现自己可以理解更多的词典定义了:

<i>koko</i>	BONA <i>makgolo, rakgolo</i>
<i>makgolo</i>	<i>mmagotate goba mmagomma</i>
<i>rakgolo</i>	<i>tatagotate goba tatagomma</i>
<i>setlogolo</i>	<i>ngwana wa ngwanake</i>
<i>kgaetšedi</i>	<i>ngwana wa batswadi ba ka wa mosetsana goba wa mosadi</i>
<i>moratho</i>	<i>ngwana wa mmago, e ka ba wa mosetsana goba mošemane</i>

- (a) 该旅客填完表格后, 收取表格的官员对他说, “*Šupa ka monwana šupa*”. 一开始该旅客不清楚自己该怎么做. 不过当官员向他展示了应该如何操作之后, 他明白了 *šupa* 一词两种涵义之间的关联. 请解释这种关联是什么.
- (b) *tharo* 在这本词典中是如何定义的?
- (c) 如何解释 *lekgolo* 一词的来源?
- (d) 就本题中提供的信息, 尽可能全面地构建一本用汉语解释北索托语的词典及一份北索托语语法参考.

⚠ 北索托语属于尼日尔-刚果语系的班图语支. 它是南非共和国的11种官方语言之一; 在该国, 约有4600 000人以该语言为母语.
——鲍里斯·伊奥姆丁

中文文本: 曹起瞳.

加油!